

Valtion aluehallintouudistus ja elinvoimakeskusten muodostaminen

Maakuntahallitus 12.03.2024 § 36
52/00.04.00/2024

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan ”valtion aluehallinnon uudistuksen tavoitteena on vahvistaa yhdenmukaista lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta ja sujuvoittaa lupaprosesseja. Ensisijaisesti tämä tarkoittaa lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien kokoamista uuteen perustettavaan monialaiseen virastoon, johon yhdistetään Valvira, Aluehallintovirastot sekä ELY-keskusten Y-vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät. Uudessa virastossa ympäristöön liittyvät lupa- ja valvontatehtävät muodostavat yhden yhtenäisen kokonaisuuden. Viraston pääasiallinen ohjausvastuu osoitetaan valtiovarainministeriölle. Virastolla on valtakunnallinen toimivalta...”

”ELY-keskusten puitteissa järjestetyn hallinnon osalta lähtökohtana on monialainen valtion aluehallinto, joka kootaan nykyistä vahvemmitte alueille Elinvoimakeskuksiin. Uudistamisessa huomioidaan käynnissä oleva TE-uudistus. Elinvoimakeskukset ja niiden alueet muodostetaan nykyisten täyden palvelun ELY:jen pohjalta mahdollistaen tarvittaessa korkeamman toimipistemäärän. Elinvoimakeskusten määrää voidaan kasvattaa enintään yhdellä elinvoimakeskuksella palveluiden turvaamiseksi molemmilla kansalliskielillä. Edelleen mahdollistetaan elinvoimakeskusten erikoistuminen ja keskinäinen työnjako.

Valtion aluehallinnon uudistamisen osalta valmistelu tehdään niin, että uuden mallin mukaan järjestetty valtion aluehallinto käynnistää toimintansa lähtökohtaisesti vuoden 2025, mutta viimeistään vuoden 2026 alusta.”

Valmistelija Asian on valmistellut kehittämisjohtaja Juha Hertsi, puh. 044 371 9442.

Esittelijä Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus Maakuntahallitus keskustelee aluehallintouudistuksen valmistelutilanteesta ja Päijät-Hämeen tavoitteista.

Päijät-Hämeen maakuntahallitus päättää ilmaista tukensa valtion aluehallintouudistuksen tavoitteille, mutta samalla esittää huolensa valmisteilla olevasta mallista, jossa Kanta-Häme ja Päijät-Häme olisivat mahdollisesti osa Etelä-Suomen elinvoimakeskuskokonaisuutta Uudenmaan maakunnan kanssa. Tämä johtaisi tilanteeseen, missä elinvoimakeskuksista tulisi niin kooltaan kuin resursseiltaan valtakunnallisesti erittäin epäsuhtaisia.

Päijät-Hämeen maakuntahallitus korostaa tarvetta varmistaa

elinvoimakeskusten tasavertainen palvelukyky ja palvelurakenne, jotta yrityksiä ja toimijoita voidaan palvella tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti eri maakunnissa. Elinvoimakeskusten vaikutusalueella resurssien tulisi jakautua niin, että sekä kaupunkialueet että maakuntien pienemmät kunnat ja yritykset saavat tarvittavan tuen kehittämiseen ja investointeihin.

Päijät-Hämeen maakuntahallitus korostaa riittävien vaikutusarviointien merkitystä ennen uudistuksen toimeenpanoa sekä pitää mahdollisena vaihtoehtoa, missä uudistus toimeenpannaan porrastetusti. Päijät-Hämeen maakuntahallitus pitää kannatettavana, että Kanta- ja Päijät-Hämeeseen perustettaisiin oma Hämeen elinvoimakeskus.

Päätös

Keskustelun kuluessa Hilikka Kemppe esitti ensimmäisen kappaleen loppuun seuraavaa lisäystä: "Tämä hankaloittaa elinvoiman kehittämistä." Lisäksi Kemppe esitti, että viimeisen kappaleen loppu muutetaan muotoon: "Päijät-Hämeen maakuntahallitus edellyttää, että Kanta- ja Päijät-Hämeeseen perustettaisiin oma Hämeen elinvoimakeskus." Tiina Edelman kannatti Kempin ehdotuksia.

Maakuntahallitus hyväksyi yksimielisesti muutosesitykset. Myös esittelijä hyväksyi esitykset.